

Granskning av årsredovisning 2020

Fagersta kommun

Projektledare Rebecka Hansson

Projektmedarbetare Elisabeth Husdal och Mathias Cederroos

Innehållsförteckning

Inledning	4
lakttagelser och bedömningar	6
Bedömningar utifrån revisionsfrågor	9

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för perioden 2020-01-01 – 2020-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2020.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

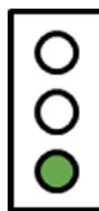
Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	Uppfyllt Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt innehåller upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans.	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	Delvis uppfyllt <i>Finansiella mål</i> Vi bedömer att resultatet delvis är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2019. Delvis uppfyllt <i>Verksamhetsmål</i> Vi bedömer att verksamhetens utfall delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen i budget 2019.	

Är räkenskaperna i
allt väsentligt rättvi-
sande?

Uppfyllt

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 20 § ska årsredovisningen lämnas över till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Enligt 4 kap 3 § LKBR ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunens eller landstingets ekonomiska ställning.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen.

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Granskningen kommer att utföras enligt god revisionsmed utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Granskning av kommunens måluppfyllelse har genomförts i enlighet med Skyrevs rekommendation "RU Granskning av årsredovisning".

En översiktlig granskning av intern kontroll i system och rutiner vilka bedöms som väsentliga för den finansiella rapporteringen har genomförts.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av kommunstyrelsen 2021-04-13 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2021-04-26.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef/redovisningschef.

Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomisk ställning

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen uppfyller delvis kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Förvaltningsberättelsen innehåller ett avsnitt för viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning. Det skulle kunna förtydligas med en konsekvensbeskrivning och analys av väsentliga risker avseende uppskattningar och bedömningar samt vidtagna åtgärder.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar. Årets balanskravsresultat uppgår enligt årsredovisningen till 16,1 mkr, vilket även innehåller en disponering från resultatutjämningsreserv (RUR) om 10,3 mkr trots att kommunen inte tillämpar regelverket för RUR. Årets resultat efter balanskravsjusteringar som uppgår till 5,8 mkr är därför mer rättvisande.

Driftredovisning

Årsredovisningen innehåller en driftredovisning i eget avsnitt. Det framgår hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten.

Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller en investeringsredovisning i eget avsnitt. Investeringsredovisningen omfattar en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Bedömning

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsredovisningen inte lämnar upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunen lever till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2020.

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt en vision 2030 innehållande sju strategiska utvecklingsområden med ett antal konkreta åtgärder som ska genomföras. Styrmodellen innehåller även effektmål som nämnderna har tagit fram utifrån de strategiska utvecklingsområdena.

lakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget för 2020.

Av den framgår att 3 av 7 finansiella mål är uppfyllda, att 3 av 7 mål delvis är uppfyllda samt att 1 av 7 mål inte är uppfyllda.

Finansiella mål	Utfall 2020	Måluppfyllelse
Verksamheterna ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt	För merparten av verksamheterna uppfylls målen, dock prognostiserar några verksamheter underskott mot budget.	Målet är delvis uppfyllt
Årets resultat ska motsvara ett överskott på 0/ (2) procent av skatteintäkter och generella statsbidrag	Kommunfullmäktige har beslutat om förändrat resultatmål år 2020. Normalt är målet att årets resultat skall uppgå till ett överskott på 2,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Målet för år 2020 är satt till 0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Balanskravsresultatet uppgår till 1,9 procent för kommunen och kommunkoncernen.	Målet är uppfyllt.
Skattefinansieringsgraden av investeringar ska vara 100 procent över en rullande femårsperiod.	Skattefinansieringsgraden uppgick till 158 % för 2020 och till 97 % för de senaste fem åren.	Målet i det närmaste uppfyllt
Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen ska hållas oförändrad eller öka.	Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen har minskat från 47 % till 46 %	Målet är inte uppfyllt.
Avgiftens andel av kostnaderna ska inte tillåtas att minska.	Taxor och avgifter som kommunen råder över uppräknas med index alternativt genom årlig	Målet är uppfyllt.

	bedömning av uppräkningsbehovet.	
Kostnader och intäkter ska i så stor utsträckning som möjligt påföras rätt verksamhet i förhållande till vad som är ekonomiskt motiverat.	Exempelvis fördelas kostnader för IT-service, vaktmästeri, telefonkostnader och kommunbilar.	Målet är uppfyllt.
Verksamheterna ska ha en budget i balans (gemensamt effektmål).	Totalt sett redovisar verksamheterna budget i balans. Det finns dock verksamheter med underskott och där åtgärder krävs.	Målet är delvis uppfyllt.

Mål för verksamheten

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2020.

Finansiella mål	Uppfyllda mål	Delvis uppfyllda mål	Ej uppfyllda mål
Fagersta - platsen där världar möts	4	2	0
Våra barn – vår framtid	9	8	1
Ett näringsliv i framkant	0	1	1
Våra levande centrum	2	1	0
Låt hela Fagersta leva	1	1	0
Nära till allt	2	0	0
En trygg, hållbar och jämställd kommun	21	11	4
Vi möts i Fagersta	2	1	1
Totalt	41	25	7

Av den framgår att 42 av 73 verksamhetsmål är uppfyllda, att 25 av 73 mål delvis är uppfyllda samt att 7 av 73 mål inte är uppfyllda.

Bedömning

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2020.

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2020.

Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2020.

Rättvisande räkenskaper¹

Iakttagelser

Vid granskningen av kommunens årsredovisning har följande väsentliga avvikelser mot LKBR och god sed noterats:

- I balansräkningen finns en etableringsfond uppgående till 7,7 mnkr som redovisas som skuld. Kommunen bör utreda hur stor andel av denna fond som ska intäktföras. Etableringsfonden påverkar den sammanställda redovisningen i samma utsträckning som i kommunens egen redovisning.
- Skillnader i redovisningsprinciper mellan kommunen och dess koncernbolag framgår inte av kommunens redovisningsprinciper. Det framgår inte heller om några justeringar har gjorts för eventuella avvikelser

Bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi rekommenderar att kommunen utreder i vilken mån ersättningar som borde intäktföras i enlighet med RKR:s rekommendation R2 ingår i den skuldförda etableringsfonden. Vi rekommenderar att skillnader i redovisningsprinciper mellan kommunen och dess koncernbolag redovisas i kommunens redovisningsprinciper.

---

¹ Med räkenskaper menas sammanställda räkenskaper, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.

Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	Uppfyllt Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt innehåller upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans.	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	Delvis uppfyllt <i>Finansiella mål</i> Vi bedömer att resultatet delvis är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2019. Delvis uppfyllt <i>Verksamhetsmål</i> Vi bedömer att verksamhetens utfall delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen i budget 2019.	
Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?	Uppfyllt Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.	

Rekommendationer

Utan att det påverkar vår bedömning ovan rekommenderar vi kommunstyrelsen att

- utreda i vilken mån ersättningar som borde intäktsföras i enlighet med RKR:s rekommendation R2 ingår i den skuldförda etableringsfonden
- skillnader i redovisningsprinciper mellan kommunen och dess koncernbolag redovisas i kommunens redovisningsprinciper.

2021-04-22

Rebecka Hansson
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Fagersta kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Till
Fullmäktige i Fagersta kommun

Revisionsberättelse för år 2020

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Vi noterar att det är en avvikelse om 119 mnkr mellan utfall och budget gällande investeringar som inte närmare analyseras. Det anser vi är en brist.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Fagersta kommun med undantag för socialnämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Socialnämnden har för 2020 en avvikelse i förhållande till budget på -13,9 mnkr. Nämnden har inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att nå en ekonomi i balans. Vi avser på grund av detta att följa utvecklingen för socialnämnden nogsamt under 2021. Vi har noterat att kommunstyrelsen inte vidtagit några åtgärder trots socialnämndens växande underskott.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och upprättade enligt god redovisningssed.

Vi bedömer att styrelsens, nämndernas och beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker, trots ovanstående, att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöterna i dessa organ. Vidare tillstyrker vi att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för Fagersta kommuns ledamöter i följande gemensamma nämnder; Norra Västmanland Ekonominämnd, Västmanland Dalarna Miljö- och Byggnadsnämnd, Västmanland Dalarnas Lönenämnd, Gemensam hjälpmedelsnämnd, Södra Dalarnas räddningstjänstförbund samt Norra Västmanlands samordningsförbund.

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för 2020 godkänns.

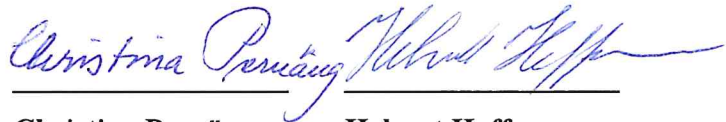
Vi återoppar bifogade redogörelse och revisionsrapport från PwC.

Fagersta kommun 2021-04-22

Underskrifter

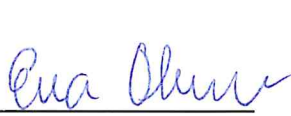
Pia Boiardt

Christina Pernäng

Helmut Hoffmann

Eva Olsson

Rolf Rantala

Bilagor:

Till revisionsberättelsen hör bilagan

Revisorernas redogörelse

Revisorerna i Fagersta kommun

Revisorernas redogörelse för år 2020

Revisorernas verksamhet regleras i kommunallagens 12 kap Revision, Reglemente för Fagersta kommuns revisorer samt de bägge dokumenten God revisionsred i kommunal verksamhet och Revisionsberättelse i kommuner och landsting, Granskningsrapport i kommunala aktiebolag utgivna av (SKL). I överensstämmelse med nämnda dokument är revisorernas övergripande mål:

- att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- om räkenskaperna är rättvisande och
- om den interna kontrollen inom nämndernas verksamhetsområde är tillräcklig

Revisionsarbetet skall bedrivas i överensstämmelse med God revisionsred enligt 5 § Revisionsreglementet. Det innebär bl a att ”Väsentlighet och risk” skall vara styrande såväl i valet av granskningsuppdrag som vid genomförande av det samma.

Kommunallagen stadgar att ”Revisorerna granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsred all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden”. Vad gäller redovisningsrevisionen har detta uppfyllts för vårt vidkommande sedan många år. Däremot görs inte förvaltningsrevisionella insatser varje år inom varje nämnds verksamhetsområde. Prioriteringsgrunderna väsentlighet och risk ger inte med nödvändighet en sådan granskningsfördelning.

Genomförda granskningar under verksamhetsåret

Till grund för granskningsinsatserna ligger en upprättad revisionsplan. Planen som till stor del bygger på väsentlighet och risk men även aktualitet upprättas normalt varje år i februari/mars. Den följs därefter upp och revideras under hösten.

I överensstämmelse med planen har följande granskningar, dokumenterade i rapporter, genomförts under året:

Rapporter, redovisningsrevision

- Delårsrapport för 2020
- Granskning av bokslut/årsredovisning 2020

Rapporter, förvaltningsrevision

- Granskning av biståndsbedömning inom äldreomsorgen
- Granskning av ekonomistyrning socialnämnden
- Förstudie covid-19

Respektive granskningsrapport överlämnas till berörd styrelse/nämnd för synpunkter och besked med anledning av granskningen. Så snart ärendet är avslutat distribueras rapporten även till kommunfullmäktiges presidium.

Revisorernas rapporter finns på kommunens hemsida

Granskningsinsatserna

Granskningen har utförts i omfattning enligt ovan. Genom biträdenas försorg har material insamlats och dokumenterats i rapporter för vårt ställningstagande.

Som en del i granskningen har revisorerna löpande tagit del av styrelsens/nämndernas protokoll, besök på sammanträden med kommunfullmäktiges presidium samt träffat socialnämndens presidium. Inför träffen med socialnämnden har frågor tillställts presidiet och skriftligt svar inhämtats.